

Εκτίμηση θεμάτων

Σε γενικές γραμμές τα θέματα θεωρούνται μέσα στο πλαίσιο των δυνατοτήτων του συνόλου των μαθητών και συμπεριλαμβάνονται στη διδαγμένη ύλη. Το κείμενο του Β. Λαμπρινουδάκη ήταν κατανοητό , χωρίς ιδιαίτερες δυσκολίες στη σύνταξη της περίληψης. Παρατηρήθηκε διαφοροποίηση στη Β1 άσκηση προς διευκόλυνση των μαθητών. Οι υπόλοιπες ασκήσεις προσδιορίζονται κυρίως στην ύλη των προηγούμενων ετών, χωρίς δυσκολίες. Το θέμα της έκθεσης ήταν αναμενόμενο και διδαγμένο αναλυτικά στους μαθητές.

Α. Περίληψη

Το κείμενο αναφέρεται στη σπουδαιότητα των αρχαιολογικών χώρων ως στοιχείων της πολιτισμικής κληρονομιάς, στη σύγχρονη ζωή. Αρχικά, υποστηρίζει ότι οι χώροι αυτοί έχουν διαχρονικό χαρακτήρα εκφράζοντας τη δημοκρατική ιδέα και το αίσθημα συλλογικότητας. Είναι, επίσης, χώροι γνήσιας ψυχαγωγίας που προάγουν τον πολιτισμό μέσω του δραματοποιημένου λόγου. Συγκεκριμένα, τα αρχαία θέατρα προσφέρονται για μια διαλεκτική σχέση παρελθόντος παρόντος και μέσω της χρήσης αυτών και της βίωσης των μηνυμάτων που εκπέμπουν ικανοποιούν τις σύγχρονες ανάγκες. Βέβαια , έχουν υποστεί φθορές που λειτουργούν ανασταλτικά στο ρόλο τους. Ωστόσο , είναι απαραίτητη η επαφή του κοινού με αυτά για την εξοικείωση και προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς μέσω της καταγραφής όλων των μνημείων από τους αρμόδιους φορείς. Τέλος , υποστηρίζεται ότι οι εκδηλώσεις θα συντελέσουν στην διαφύλαξη και την ουσιαστική βίωση των αρχαίων χώρων

B1.

- α. Σ
- β. Λ
- γ. Λ
- δ. Λ
- ε. Σ

B2. α Η παράγραφος αναπτύσσεται με συνδυασμό μεθόδων .

Διαίρεση (διαιρετέα έννοια : μνημεία

Διαιρετική βάση : γνώση και έρευνα γι' αυτά

Μέλη διαίρεσης : «των πολύ ... μαρτυρίες»

Αίτιο – αποτέλεσμα

πεδίογνώσης

Δ Μαραθώνος 3, 121 32 Περιστερί, στάση Περιστερί
 211 411 2118 info@pediognosis.gr www.pediognosis.gr

Αίτιο : η καταγραφή όλων των μνημείων

Αποτέλεσμα : η συστηματικότερη διαχείριση αυτού του πλούτου

B2. β

Πρώτα απ' όλα = Αρχικά , πρωτίστως

Παράλληλα = επίσης , ακόμα, επιπροσθέτως

Εξάλλου = βέβαια

B3 α.

Εκτυλίσσεται = διεξάγεται

Κατάλοιπα= απομεινάρια

Επιδίωξη= στόχος

Προσέγγιση= πλησιάσματος

Ολοκληρωμένη= πλήρη

β.

αναπτυσσόταν = ατονούσε

δράση = αδράνεια, στασιμότητα

ερευνημένων= αδιερεύνητων

γνωρίζουμε = αγνοούμε

ανάδειξης = υποβάθμισης

B4. α. Η διπλή παύλα λειτουργεί επεξηγηματικά- συμπληρωματικά καθώς διασαφηνίζει τα είδη μνημείων που υπάρχουν.

β. Στο κείμενο κυριαρχεί το γ' ενικό και πληθυντικό ρηματικό πρόσωπο (Οι χώροι αυτοί...εκφράζουν..., η καλλιέργεια...θα αποτελέσει ...) , γιατί ο συγγραφέας μιλά για ένα θέμα που άπτεται της επιστημονικής του ιδιότητας επιδιώκοντας την αντικειμενική πληροφόρηση , την καταγραφή γενικά αποδεκτών απόψεων προσδίδοντας στο κείμενο ύφος σοβαρό και επίσημο

Γ. Παραγωγή Λόγου

Προσφώνηση

Σεβαστό ακροατήριο,

Πρόλογος

Καταγραφή της αφορμής που παρέχει το θέμα,
δήλωση της ιδιότητας του ομιλούντος,
γενική αναφορά στη σημασία της πολιτισμικής κληρονομιάς,
αναφορά των ζητούμενων

Κύριο Μέρος

Α΄ Ζητούμενο

Λόγοι για τους οποίους το κοινό πρέπει να πλησιάσει και να γνωρίσει τους χώρους και τα μνημεία πολιτισμικής κληρονομιάς

- Τα μνημεία είναι δημιουργήματα μιας συγκεκριμένης κοινωνίας , προβάλλουν το πνεύμα και το ήθος μιας εποχής καλλιεργώντας διαχρονικές αξίες
  - εκφράζουν τις αξίες, τις αντιλήψεις, τα ιδεώδη και την αισθητική της.
  - προβάλλουν τα ήθη και τα έθιμα, καθώς και τον τρόπο ζωής στις συγκεκριμένες χρονικές περιόδους που δημιουργήθηκαν .
  - Εκφράζουν την καλλιτεχνική κληρονομιά, τις αισθητικές αντιλήψεις,
  - .Εκφράζουν την κοινωνική ζωή και τις κοινωνικές αξίες: θεσμοί, συλλογικότητα, άμιλλα, διαπροσωπικές σχέσεις φιλία...
  - την πολιτική ζωή: εκκλησία του δήμου, δημοκρατία, ισονομία, ισηγορία.
  - τις αντιλήψεις, την κοσμοθεωρία και τις θρησκευτικές δοξασίες τους.
  - την αντίληψή τους για τον αθλητισμό: σύμμετρη ανάπτυξη σώματος και πνεύματος, «νους υγιής έν σώματι ύγιει».
  - την Οικονομική ζωή: Οικονομική δραστηριότητα, εμπόριο, συναλλαγές με άλλους λαούς

- Όλη τους η δημιουργία συνέκλινε στην προβολή ηθικών αξιών, στον εξευγενισμό, στην κάθαρση του ανθρώπου.

Επομένως , οξύνουμε την κρίση μας. διαμορφώνουμε διαλεκτική σκέψη και συγκροτούμε ολοκληρωμένη άποψη για την έννοια της ιστορικής εξέλιξης και αλλαγής

➤ **Εκφράζουν την Πολιτιστική μας κληρονομιά, αποτελούν πηγή ιστορικής γνώσης αλλά και προϋπόθεση εθνικής αυτογνωσίας .**

- Καταδεικνύουν την **πολιτιστική ιδιαιτερότητα**
- Αποτελούν τους αδιάψευστους μάρτυρες της ιστορικής μας συνέχειας
- Η ουσιαστική επαφή με αυτά αποτελεί μέσο αναηγήλαφησης της ιστορίας, αφορμή αναστοχασμού πάνω στο παρελθόν και εξαγωγή πολύτιμων διδαγμάτων για παρόν και μέλλον
- Απλά ή επιβλητικά, ταπεινά ή μεγαλοπρεπή, ακέραια ή σπαράγματα, στέκουν σιωπηλά και μας υπενθυμίζουν ποιοι είμαστε και από πού ερχόμαστε.

Επομένως, συνιστούν τεκμήριο της ιστορικής και πολιτισμικής ταυτότητας και μοναδικότητας.

➤ **Τα μνημεία αποτελούν πηγή έμπνευσης και πρωτότυπης καλλιτεχνικής δημιουργίας και συμβάλλουν στην αισθητική καλλιέργεια**

- Ο καλλιτέχνης-δημιουργός συνελάμβανε την ιδέα, την έπλαθε στο νου του και στη συνέχεια τη μετέβαλε σε απτή δημιουργία, την υλοποιούσε, τη μορφοποιούσε σε αισθητό καλλιτέχνημα, που διαιώνίζει ως τις μέρες μας την αρχική ιδέα. Επομένως, τα μνημεία μας είναι πνευματικός τόκος των προγόνων μας.
- δίνουν την ευκαιρία μιας θερμής και άμεσης συνομιλίας με αισθητικές μορφές που δημιουργήθηκαν από τις απαρχές του πολιτισμού, καθόρισαν και επέβαλαν αισθητικούς κανόνες για τις μεταγενέστερες εποχές (μέτρο, ισορροπία, αρμονία, τάξη , συμμετρία...)
- καλλιεργούμε τα αισθητικά μας κριτήρια. Μαθαίνουμε να εκτιμούμε την αξία τους, να απολαμβάνουμε την παρουσία τους, να τα συνδέουμε με τη ζωή και να νιώθουμε την ανάγκη να τα σεβόμαστε, να τα προβάλλουμε και να τα προστατεύουμε

Επομένως, το άτομο εξευγενίζεται , εξανθρωπίζεται και εφοδιάζεται ψυχικά για την αντιμετώπιση των προκλήσεων του σύγχρονου κόσμου

Β΄Ζητούμενο (επανάληψη προσφώνησης)

Δραστηριότητες πολιτών - νεών για να εξοικειωθούν με τους αρχαιολογικούς χώρους και τα μνημεία

- **Απαραίτητη κρίνεται η άμεση και καθολική βιωματική σχέση με το παρελθόν προϋποθέτοντας βέβαια συνειδητοποίηση της λειτουργίας και της αξίας τους τόσο μέσα από την οικογένεια όσο και μέσα από το σχολείο**
  - Οι επισκέψεις σε μουσεία ή οι εκδρομές σε ιστορικούς και αρχαιολογικούς χώρους με συστηματική εξέταση και γνώση αυτών υπό την καθοδήγηση των γονέων από μικρή ηλικία θα βοηθήσουν στην ανάπτυξη πολιτιστικής συνείδησης
  - Η σύνδεση μνημείων με πλήθος μαθημάτων (π.χ Ιστορία , Γεωγραφία , Γεωμετρία) εξασφαλίζει τη βιωματική σχέση με το παρελθόν, που θα δώσει την αφορμή για ένα ταξίδι στο χρόνο, όπου με τη δημιουργική φαντασία θα προσπαθήσουν οι νέοι να αναβιώσουν σκηνές και γεγονότα από τη ζωή του παρελθόντος, να μεταφερθούν νοερά σε αυτή, να νιώσουν πρωτόγνωρα συναισθήματα, να συγκρίνουν, να προβληματιστούν και να καταλήξουν σε συμπεράσματα που ξεπερνούν τα όρια της σχολικής γνώσης.
  - Εκπόνηση εργασιών - εικαστικές ενασχολήσεις σε επίπεδο ομαδοσυνεργατικό με θέμα τα μνημεία του αρχαίου και νεότερου πολιτισμού , που θα αποτελέσει εφελκυστικό καλλιέργειας κοινωνικοπολιτικής και πολιτισμικής συνείδησης
  - Προγράμματα υιοθέτησης μνημείων και ανάδειξης αυτών μέσω εντύπων ή ηλεκτρονικής παρουσίασης
- **Η μέριμνα του κράτος και της τοπικής αυτοδιοίκησης θα συμβάλλει στην ενεργοποίηση και την εξοικείωση των πολιτών**
  - Κινητοποίηση φορέων του κράτους και αξιοποίηση πολλών μνημείων και ιστορικών χώρων, που μπορούν να ξαναμπούν στη ζωή μας και να χρησιμοποιηθούν, ανάλογα με το είδος τους ή τις δυνατότητες που

προσφέρουν, για θεατρικές παραστάσεις, για πολιτιστικές εκδηλώσεις (π.χ. θέατρο Επιδαύρου)

- Εκπόνηση ελκυστικών προγραμμάτων πολιτιστικού περιεχομένου από το Υπουργείο Πολιτισμού - Παιδείας
  - Μείωση εισιτηρίων εισόδου σε μουσεία, αρχαιολογικούς και ιστορικούς χώρους ως πρόκληση του πολίτη, ειδικά του νέου για την επίσκεψη και εξερεύνηση αυτών των χώρων.
  - Δυνατότητα της εθελοντικής συμμετοχής της νεολαίας για την οργάνωση φεστιβάλ ή ακόμα και για την προστασία και συντήρηση των χώρων αυτών
- **Οι πολίτες και κυρίως οι νέοι επιβάλλεται να εμπνευστούν από τα έργα και τις καλλιτεχνικές δραστηριότητες και ανησυχίες των ανθρώπων της τέχνης και του πολιτισμού**
- Συμμετοχή σε κάθε προσπάθεια ανάδειξης των αισθητικών και ποικίλων αξιών που προβάλλονται μέσα από τις καλλιτεχνικές εκδηλώσεις σε αρχαία θέατρα και ωδεία
  - Να αφουγκραστούν τα μηνύματα που επικαιροποιούνται από τέτοιες δράσεις ώστε να συνειδητοποιήσουν τη σύνδεση παρελθόντος και παρόντος

Επίλογος

Είναι, λοιπόν, κατανοητό πως με μια δια βίου παιδεία, η οποία θα ξεκινά από την οικογένεια και το σχολείο και θα συνεχίζεται σε όλη τη ζωή όλοι θα μπορούν να αναπτυχθούν πνευματικά και να αποκτήσουν πολιτισμική συνείδηση. Αυτή είναι απαραίτητη για κάθε λαό, ο οποίος οφείλει να διατηρήσει την ιδιαιτερότητά του και να βρίσκεται σε μια γόνιμη και διαλεκτική σχέση με τους άλλους πολιτισμούς. Αυτό ισοδυναμεί με την παγκόσμια πρόοδο!

Αποφώνηση

Σας ευχαριστώ πολύ

ΑΠΟ ΤΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΟΜΑΔΑ ΤΟΥ ΠΕΔΙΟΥ ΓΝΩΣΗΣ

ANNA ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

PENA ΤΣΟΛΑΚΙΔΗ

